

Onderzoek naar de impact van de corona-maatregelen in de JeugdzorgPlus

Info: S.kaijardoe@karakter.com

06 31 04 84 94

Inleiding

Sinds 9 maart 2020 schudden we geen handen meer. Een paar dagen later werkt heel Nederland thuis. Scholen, restaurants en cafés sloten op 15 maart: 'social distancing' en 'anderhalve meter afstand' zijn gewoon geworden. De wereld is zichtbaar veranderd. Wat zijn de gevolgen van de corona maatregelen volgens de professionals voor jongeren in de gesloten Jeugdzorg?

Een vragenlijst is twee keer uitgezet (op 8 april en 15 mei) onder 17 professionals, allen werkzaam binnen de gesloten Jeugdzorg.

Respons eerste en tweede vragenlijst: N = 14 (6 mannen, 8 vrouwen).

Deelnemende instellingen: Pluryn, Horizon Jeugdzorg en Onderwijs, Stichting Ottho Gerhard Heldring en Ambulatorium (OGH)

Methode

	Respons april 2020	Respons mei 2020
	N=14	N=14
Geslacht	Aantal	Aantal
M	6	6
V	8	8
Functie		
Gedragwetenschapper	3	2
Behandel coördinator	1	2
Pedagogisch Medewerker	7	7
Methodiekcoach	1	1
Kinder- en Jeugdpsychiater	1	1
Werkbegeleider	1	1

Figuur 1: Gegevens deelnemers

Doel Onderzoek

Het verwerven van inzicht en kennis over de impact van de corona-maatregelen op jongeren die verblijven in leefgroepen waar suïcide-problematiek speelt.

Resultaten

Perspectief:

70% van de professionals geven aan dat jongeren onzeker zijn/hoop verliezen over hun toekomstperspectief. 65% van de hulpverleners geven aan dat jongeren niet of verminderd naar school gaan en overdag op de groep zijn, waar ze een aangepast lesprogramma volgen.

Professionals rapporteren in open vragen dat:

- jongeren gefrustreerd raken en het gevoel hebben dat zij stilstaan;
- rechtbankzittingen niet doorgaan;
- doorplaatsingen en therapieën geheel of gedeeltelijk (beeldbellen, online) stil liggen;
- jongeren niet weten hoe hun toekomst eruit ziet. Dit geeft spanning en onzekerheid waardoor de sfeer op de groep verandert;
- jongeren beperkt met verlof (onder voorwaarden) mogen.

"Alles wordt minimaal gedaan op het gebied van therapie, rechtszaken, doorplaatsingen."

"Opbouwen van verloftraject liggen aan banden."

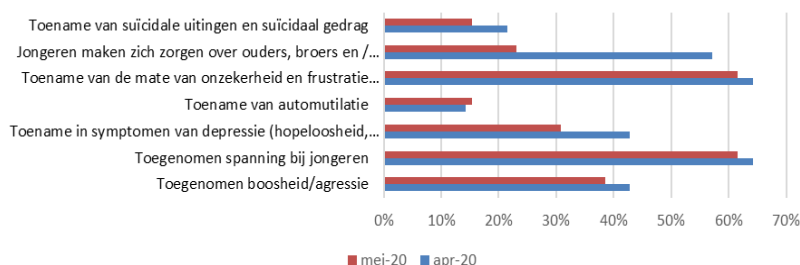
"Minder overleggen met collega's, ouders en plaatsers. Daardoor minder stroomlijn in de behandeling en zaken staan een beetje stil. De alternatieven (bv beeldbellen) zijn onvoldoende gefaciliteerd (moet bv mijn eigen laptop meenemen om dat te kunnen doen)."

Veranderingen

Meer dan 60% van de professionals signaleert toegenomen spanning en toename van onzekerheid en frustratie bij jongeren. Opvallend is de daling in mei t.o.v. april van de mate waarin jongeren zich zorgen maken over hun familie. Zie grafiek links voor overzicht van waargenomen veranderingen.

Z.o.z. voor meer resultaten.

Wat zag u de afgelopen week concreet aan veranderingen in gedrag bij de jongeren in de groep (meerdere antwoorden mogelijk)?

Figuur 2: Resultaten

Belemmeringen

- 80% ervaart negatieve effecten en belemmeringen bij de uitvoering van hun werk;
- 76% ervaart verhoogde werkdruk;
- 46% is bang voor besmetting;
- 53% rapporteert toename van diensten met invallers.

In een aantal open vragen rapporteren hulpverleners dat:

- zij het lastig vinden om fysiek in te grijpen i.v.m. de 1.5 meter regel, zij missen helder beleid en praktische kaders;
- professionals bezorgd zijn om hun gezondheid;
- professionals beschermende kleding missen bij verdenking jongeren van corona;
- jongeren bij verdenking op corona op kamer verblijven;
- jongeren zijn overdag meer op de groep: toename onderlinge spanning en toename werkdruk.

“Wanneer jongeren zijn weggelopen/ in het netwerk zijn geweest, weten wij niet of jongeren mogelijk besmet zijn”. Ook is er onduidelijkheid over wat te doen bij weglopen, beleid hierover is onduidelijk.”

“De maatregel 1,5m afstand houden is vrijwel onmogelijk, door onder andere fysieke conflicten”.

Kansen en veerkracht

Twee respondenten rapporteren positieve gevolgen i.e.: Toename van gezond gedrag, begrip voor de situatie, kunnen inleven in de ander, meewerken rondom aanvullende afspraken, meer handen wassen etc. Zij noemen saamhorigheid, samenwerking en vertrouwen. Door creatief te investeren in het dagprogramma (out-of-the-box denken) blijft de situatie leefbaar.

“Er worden nieuwe dingen geprobeerd die eerder niet zomaar konden; Er is een zekere rust.”

In april geeft 46 % van de respondenten aan dat zij meer bel/mail contact hebben met ouders dan voor de coronacrisis. In mei is dit gedaald tot 38%. Instellingen faciliteren en stimuleren online mogelijkheden tussen jongeren met het netwerk en (externe) therapeuten, en professionals onderling. In een aantal praktijksituaties blijkt het lastig om dit handen en voeten te geven.

- Goede respons;
- De resultaten uit dit onderzoek geven inzicht, maar zijn niet generaliseerbaar (te kleine sample size);
- Meer onderzoek is nodig, ook vanuit perspectief jongeren

Resultaten

Behoeftte aan nabijheid

- 57 % rapporteert meer behoefte bij jongeren aan nabijheid en contact;
- 33% heeft niet voldoende tijd om op deze vraag in te gaan.

“Er is meer spanning bij jongeren, iedereen is op de groep, als werker is het moeilijk om iedereen de aandacht te geven waar men om vraagt”.

“Door “de anderhalve meter afstand” wordt fysieke nabijheid (knuffel, box, schouderhug) gemist door jongeren en werkers.

Conclusie

Negatieve effecten

- 60% signaleert toename spanning bij jongeren;
- 10% signaleert toename van gebruik isoleer, EBK of comfortroom;
- 18% signaleert toename suïcidaal gedrag en automutilatie;
- 70% rapporteert onzekerheid, verlies van hoop bij jongeren over hun toekomstperspectief;
- 50%: therapie gaat door (beeldbellen, telefonisch, live als 1,5 meter gegarandeerd is);
- 65% geeft aan dat jongeren niet of verminderd naar school gaan. Jongeren volgen op de groep een aangepast lesprogramma;
- bezoek/verlof is minimaal mogelijk.

Positieve effecten

- Twee respondenten rapporteren positieve effecten, jongeren laten gezond gedrag en begrip voor de situatie zien;
- 46% van de respondenten heeft in april meer bel/mail contact met ouders dan voor de coronacrisis.

Aanbevelingen van professionals

- **Communiceer** duidelijk en snel over aangepast beleid; Geef duidelijke kaders en richtlijnen;
- **Neem de werkvloer mee** in besluitvorming;
- Zorg voor voldoende **contact en afstemming** met behandelaren en manager;
- Zorg voor **schone werkomgeving** / voldoende desinfecteer;
- Faciliteer mogelijkheid tot **online contact** en communicatie;
- **Coaching**/werkbegeleiding/praten met elkaar;
- Andere werkzaamheden pauzeren en vooral de focus leggen op het **contact met jongeren**.

Discussie